

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wooverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2023-0000091247

Uw brief (kenmerk)

5 augustus 2021

Datum 25 augustus 2023
Betreft Tweede deelbesluit op uw Woo-verzoek over algoritmes bij de Belastingdienst en Toeslagen

Geachte,

In uw brief van 5 augustus 2021 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie over het gebruik en de werking van algoritmes bij de Belastingdienst, Toeslagen, FIOD en Douane.

Uw verzoek ziet op de volgende deelvragen:

- informatie over welke algoritmes in gebruik zijn, hoe zij worden toegepast en welk doel zij dienen;
- informatie over de werking en 'receptuur' van het algoritme. U geeft als voorbeeld pseudocodes, maar ook (specificaties van) gebruikte data/variabelen/selectiecriteria en handleidingen;
- informatie over de manier waarop ontwikkeling, evaluatie en toezicht plaatsvindt van de gebruikte algoritmes. Hieronder vallen met nadruk ethische overwegingen en maatregelen/bijsturing om feedback loops en bias tegen te gaan.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 12 augustus 2021, met kenmerk 2021-0000166000. In deze brief is eveneens de beslistermijn met vier weken verdaagd. Het is helaas niet gelukt om binnen de wettelijke termijn op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

U heeft uw verzoek om openbaarmaking van informatie gedaan op grond van de Wob. Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Wet open overheid (hierna: Woo). De Woo kent geen overgangsrecht, waardoor vanaf 1 mei de Woo van toepassing is op alle Wob-verzoeken die niet voor deze datum zijn afgehandeld. U ontvangt daarom een Woo-besluit op uw verzoek van 5 augustus 2021.

Op 21 oktober 2022 heeft u het eerste deelbesluit op uw Woo-verzoek ontvangen. Hierbij ontvangt u het tweede, en tevens laatste, deelbesluit op uw Woo-verzoek waar u de aanvullende documenten ontvangt aangaande de twee risicomodellen van de Belastingdienst, die zijn betrokken bij het eerste deelbesluit.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Woo. De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage A bij deze brief.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2023-0000091247

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast. De inventarislijst maakt integraal onderdeel uit van het besluit. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van deze brief.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek is gezocht in de digitale archiefsystemen van de betrokken medewerkers. Bij deze inventarisatie zijn 14 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in de inventarislijst in bijlage B bij deze brief. In deze brief wordt vanaf nu verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat per document is besloten en waarom dit is besloten.

Overwegingen

Op grond van artikel 1.1 van de Woo heeft iedereen het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Hierbij moet het algemeen belang van openbaarheid worden afgewogen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer informatie aan u wordt verstrekt, het openbaar is voor eenieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo wordt geen informatie openbaar gemaakt als het gaat om bedrijfs- en fabricagegegevens die in vertrouwen aan de overheid zijn medegedeeld. De vertrouwelijkheid van de informatie die aan de overheid is verstrekt, kan bijvoorbeeld blijken uit een expliciete verklaring. Het is ook mogelijk dat de vertrouwelijkheid door de verstrekker mocht worden aangenomen.

Het gaat hier om gegevens waaruit informatie kan worden afgelezen of afgeleid over de technische bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de afnemers of leveranciers. Ook financiële gegevens kunnen als bedrijfs- en fabricagegegevens worden aangemerkt.

In document 14 wordt de naam van een bedrijf ten opzichte van het ontstaan van een tool genoemd. Deze tool is nagebouwd op eigen infrastructuur. Het verstrekken van informatie over de tools die een bedrijf gebruikt, kan als vertrouwelijk worden aangenomen. Omdat de tool is nagebouwd raakt openbaarmaking van de bedrijfsnaam direct hun technische bedrijfsvoering, aangezien bekend wordt welk bedrijf soortgelijke tools in gebruik heeft en hoe het bedrijf deze tools zou kunnen gebruiken. Daarom maak ik de naam van dit bedrijf niet openbaar.

Waar van toepassing is deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.1c Woo.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2023-0000091247

Het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, van de Woo wordt geen informatie openbaar gemaakt als dit inspectie, controle of toezicht door bestuursorganen belemmert en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Dit is het geval als de uitkomsten van de inspectie, controle of het toezicht veel samenhangt met informatie over de gebruikte methoden en technieken of de effectiviteit belemmert. Bij diverse documenten is het belang van de inspectie, controle en toezicht door de Belastingdienst in het geding. Het gaat om passages die informatie prijsgeven over de controletechniek, maar ook de gebruikte bronnen en locaties van de bronnen om controle uit te voeren. Openbaarmaking van deze informatie kan er mogelijk toe leiden dat een effectieve controle niet meer mogelijk is. Ik vind dit belang in dit geval zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid en maak deze informatie daarom niet openbaar.

Waar van toepassing is deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2d Woo.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo wordt geen informatie openbaar gemaakt als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden en maak deze persoonsgegevens daarom niet openbaar.

In diverse documenten staan (ook) persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Waar van toepassing is deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2e Woo.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo wordt geen informatie openbaar gemaakt wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In diverse documenten staat informatie met verwijzingen naar interne bronnen, interne bronlocaties, interne links en de gebruikte waardes. Ook

staat in diverse documenten de inrichting van het digitale landschap binnen een gedeelte van de Belastingdienst. Het voorkomen van oneigenlijk gebruik van deze informatie weeg ik zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Openbaarmaking van deze informatie kan het goed functioneren van de Belastingdienst schaden. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2023-0000091247

Waar van toepassing is deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2i Woo.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad (artikel 5.2, eerste lid, van de Woo)

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in geanonimiseerde vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit of hiermee hebben ingestemd vinden dat de informatie wel herleidbaar is tot hen. Er is een publiek debat gaande over het gebruik van risicomodellen en algoritmen en daarom acht ik het in dit geval in het kader van een goede en democratische bestuursvoering van belang om volledig inzicht te geven en de persoonlijke beleidsopvattingen in diverse documenten toch openbaar te maken.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief digitaal aan u toegezonden.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact met ons opnemen via wooverzoekendjz@minfin.nl. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo>.

Directie Juridische Zaken**Ons kenmerk**
2023-0000091247

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
namens deze,

Drs. H.G. Roodbeen
Hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken

Bezwaarclausule

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de staatssecretaris van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage A – Relevante artikelen Woo

Directie Juridische Zaken

Artikel 1.1

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Ons kenmerk
2023-0000091247

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

[...]

- c) bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;

[...]

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

[...]

- d) de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e) de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

[...]

- i) het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

[...]

Artikel 5.2

[...]

2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

[...]